

Verslag Ondersteuningsplanraad

Datum: Dinsdag 23 januari 2024
Locatie: kantoor SWV Utrecht PO
Tijd: 10.30 – 12.00 uur
Aanwezig: Janneke Degen (voorzitter) | Anne-Eva van der Mark |
Dorien Maas | Hanke Jongebreur | Ine Smeets | Tjeerd de Jong |
Jetta Spaanenburg | Marlies Toet | Diète de Vos
Afwezig: Jessica Heeman, Monic Wendel
Verslag: Audrey van Hees

---

1. Opening (de OPR vergadert het eerste half uur zonder SWV Utrecht PO)

2. Opening en vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. In gesprek met (afvaardiging) ALV

De voorzitter heet Tjeerd de Jong van harte welkom. Er volgt een korte voorstelronde.

Ine Smeets is deze keer bij het OPR-overleg om te verkennen of ze als ouderlid aan zal sluiten. Ze heeft vorige week al kennis gemaakt met Jetta.

Deze vergadering gaan we in gesprek met een afvaardiging van de ALV. We hebben met elkaar uitgesproken dat de OPR en ALV op regelmatige basis met elkaar in gesprek gaan. We hebben de uitnodiging aan de ALV herhaaldelijk uitgedragen, Jetta vindt het jammer dat weinig leden daaraan gehoor hebben gegeven. Met Tjeerd is de ALV sterk vertegenwoordigd gezien zijn rol in de ALV, auditcommissie en governancecommissie. Voorgesteld wordt dat de OPR in juni aansluit bij de ALV.

De OPR vraagt of er voor de ALV knelpunten dan wel hoofdpijndossiers zitten in het nieuwe ondersteuningsplan (OSP)? Tjeerd laat weten dat er geen hoofdpijndossiers zijn, er liggen weliswaar grote vraagstukken die de ALV als toezichthouder met de bestuurder bespreekt. Als we naar de financiële situatie kijken, zien we dat er een hele periode onzekerheid is geweest over relevante kengetallen vanuit DUO om een deugdelijke meerjarenbegroting te maken. Het swv is goed in staat te reageren als er onverhoopt wat verandert, dat is terug te zien in de uitgewerkte scenario's. De ALV heeft aangegeven dat we voor het nieuwe OSP voor de komende vier jaar goed met elkaar moeten kijken naar de haalbaarheid op de langere termijn en misschien moeten er keuzes worden gemaakt. Die keuzes zitten niet in de visie en de hoofdlijnen maar meer in het tempo waarin ambities gerealiseerd zullen worden. Daarover zijn we als toezichthouder goed in gesprek met de bestuurder, aldus Tjeerd. Daarnaast zijn de deelnemers aan de ALV ook als primaire stakeholders (po-besturen) goed in gesprek met het swv.

De OPR ziet als mogelijk knelpunt in de toekomst de capaciteit op het s(b)o, de OPR is nog zoekende wat de gevolgen daarvan zullen zijn en hoe daarop te reageren. Tjeerd ziet verschillende dimensies in dit vraagstuk. Ten eerste zijn er niet voldoende mensen om kwalitatief en kwantitatief de ondersteuning te bieden die nodig is. Dat is een landelijk gegeven, dat zullen we hier niet met elkaar oplossen. Wel kunnen we onderzoeken hoe ambitieus we moeten zijn met de beweging naar 0 vrijstellingen, waarbij we ons kunnen afvragen of dat haalbaar is en of de druk op het regulier onderwijs niet te groot wordt. En wellicht constateren we dat het wel kan maar iets minder snel. Dat soort gesprekken moeten we blijven voeren. De hoofdlijnen staan wat betreft de po-besturen en wat betreft de toezichthouder heel stevig.

De OPR is benieuwd hoe de toezichthouder de definitie van inclusief onderwijs voelt en vanuit welk perspectief naar inclusie wordt gekeken, bijvoorbeeld vanuit het perspectief van dat ene kind of vanuit de groep of vanuit de leraar. De OPR is benieuwd waar en hoe vaak het gesprek over inclusie wordt gevoerd door de schoolbesturen met het swv. Heel concreet leest de OPR in het OSP dat het swv inzet op het versterken van leraren en IB'ers, de OPR is benieuwd of en welke verantwoordelijkheden de schoolbesturen daar zelf in nemen, het kan volgens de OPR niet allemaal bij het swv liggen.

Tjeerd geeft aan dat de ALV als toezichthouder aan de bestuurder van het swv vraagt wat voor haar de betekenis van inclusief onderwijs is en hoe ze daarover in gesprek is met de voornaamste stakeholders. Als toezichthouder heeft Tjeerd het beeld dat de bestuurder daar adequaat op acteert.

De OPR merkt op dat in het versterken van de leraren de scholen zelf ook een verantwoordelijkheid hebben. Tjeerd geeft aan dat de diversiteit in kinderen groot is. Zodra er een organieke scheiding wordt gemaakt tussen instellingen is de organisatie ingewikkeld en ontstaan er vragen hoe we om willen gaan met die scheiding. Dat lossen we in het algemeen op door met elkaar daarover in gesprek te gaan. In het algemeen zijn die gesprekken in Utrecht gericht op overeenstemming. We hebben de organisaties en de verantwoordelijkheden gescheiden en op het raakvlak vraagt het iets van de schoolbesturen en het swv in onderlinge afhankelijkheid. Het gesprek daarover is constructief en de verschillende partijen zoeken elkaar op, de keerzijde daarvan is dat het kan vertragen.

De OPR voorziet dat we richting een periode gaan waarin de middelen minder worden en scholen wellicht vaker een beroep zullen doen op arrangementen. Dan zouden we in een situatie kunnen komen waarin de gesprekken spannender worden. Jetta reageert dat het swv de afgelopen jaren vanuit het samen heeft gekeken wat de sterke basis betekent. Het swv heeft daarin een regisserende rol gehad door mensen bij elkaar te brengen en met elkaar de visie op de sterke basis te ontwikkelen en de afspraken daarover te maken, dat is een lang en zorgvuldig proces geweest. Het heeft ons de tijd gegeven om de afgelopen planperiode te kijken wat de afspraken zijn maar ook te constateren waar het nog niet lukt en te onderzoeken wat de oorzaak daarvan is. Vaak ligt de oorzaak in een specifiek persoon (bijvoorbeeld een startende leraar of een IB'er die vertrekt). Tegelijkertijd is het mooi dat, nu we in gesprek zijn met de schoolbestuurders, schoolbesturen zelf aangeven dat de basisondersteuning hun eigen verantwoordelijkheid is. Hierdoor kunnen we met elkaar nog beter het gesprek voeren over wat dat vraagt van de scholen en schoolbesturen waarbij we het ook hebben over hoe we elkaar er op kunnen aanspreken en hoe we het begrip verantwoordelijkheid laden. Op dit moment zoeken we het gesprek daarover op, met de toezichthouder die het swv volgt op het proces en met de partners in gedeelde verantwoordelijkheid voor de Utrechtse kinderen.

Dorien merkt op dat we ook met elkaar constateren dat wat nodig is niet altijd gegeven kan worden door de situaties die er zijn. Tjeerd laat weten dat de toezichthouder in goede harmonie met de bestuurder heeft geconstateerd dat de ALV de financiële situatie via de auditcommissie kan monitoren, de werkgeversrol als toezichthouder vullen we in met de remuneratiecommissie. Het gesprek over kwaliteit die het swv levert blijkt soms lastiger, als toezichthoudend orgaan zetten we vanuit particuliere bestuurlijke opvattingen de bestuurder soms in de vuurlinie. Er is daarom besloten een kwaliteitscommissie in te richten, dit moet ertoe leiden dat de bestuurder beter in gesprek kan met de schoolbesturen.

De OPR was verrast over de begroting en dan met name de post HB-onderwijs. De OPR vindt het moeilijk deze post te relateren aan de andere posten in de begroting en de OPR zou graag weten over hoeveel kinderen het ongeveer gaat. Eerder hebben we het gesprek gevoerd over het apart staan van HB-onderwijs in relatie tot inclusief onderwijs.

Jetta laat weten dat het bedrag hetzelfde is als afgelopen jaren. Ze vertelt iets meer over de achtergrond van dit programma. In 2017 hebben we met elkaar een visie vastgesteld op aanbod voor kinderen met een HB onderwijs- en zorgondersteuningsvraag omdat we constateerden dat het netwerk niet dekkend was op dat gebied. Vanuit die visie is het meerjarenplan geschreven, dat is vervolgens vastgesteld, op alle niveaus van de ondersteuningspiramide. Voltijd HB onderwijs en Magisgroepen zijn vervolgens doorontwikkeld op een aantal plekken waar dat aanbod al was en op nieuwe locaties in de stad. In 2020 zijn we gestart met aanbod samen met aanvullende jeugdhulppartners, de SOM HB+ groep. Per jaar is het aanbod gegroeid naar het model dat we met de visie hebben vastgesteld. Na de vierjarige planperiode hebben we een evaluatie gedaan, deze evaluatie is voor de zomer onder meer met de OPR besproken. Uit de evaluatie komt een aantal aanbevelingen voort. De belangrijkste aanbeveling is dat het aantal meer specifieke groepen zoals voltijd HB aanbod, belangrijk is omdat dat op dit moment onvoldoende lukt in de sterke basis, we werken toe naar een situatie waarin dat beter in de sterke basis gaat lukken. Dat is het punt waar we nu staan.

Het Stedelijk Expertiseteam (Hoog)begaafdheid bestaat niet alleen uit consultants van het swv, die een eigen team HB hebben zodat er in alle wijken een specialist is, maar ook met al die partners van de

Magisgroepen, SOM HB+ groep, voltijds HB scholen, waarvan leraren en IB'ers ook samen intervisie hebben. Gelukkig hebben we een grote subsidie van OCW waardoor het minder op de begroting drukt. Dit onderwerp is ook gespreksonderwerp op de agenda geweest in het gesprek met de po-besturen. Anne-Eva denkt dat de methode zoals we die inzetten in de vorm van het Expertisenetwerk Nieuwkomers succesvol is omdat scholen al veel kunnen en weten en dat nieuwe specifieke expertise tegelijkertijd spannend kan zijn. Maar met relatief kleine interventies vanuit het expertisenetwerk kan er snel veel bewerkstelligd worden, mede door de transfer naar de leraar en het team. We investeren hiermee in de basis en niet in een casus of bijzonderheid.

De OPR constateert dat het swv inmiddels heel veel input heeft opgehaald bij de verschillende partners en is benieuwd of er bij de nu opgehaalde input dingen zijn die verrassend zijn of waarop vanuit de achterban nog meer nodig is.

De toezichthouder is tevreden over de evaluatie van het huidige OSP en hoe de bevindingen worden meegenomen in het nieuwe OSP. Er zijn nog enkele strategische keuzes die de toezichthouder graag besproken ziet worden met de po-besturen.

Jetta laat weten dat ze heel bij is met de energie in de gesprekken met onder andere de partners in de wijk en tijdens het Stedelijk IB-netwerk. We omarmen met elkaar het inclusief opgroeien in de wijk en we merken dat de partners dat met elkaar willen oppakken. Alles wat we gedaan hebben in de afgelopen planperiode rondom het jonge kind en de KPA VE wordt goed gewaardeerd door alle partners.

Een andere mooie ontwikkeling is de lerarenkamer, die zijn we gestart na een eerste gesprek in de werkveldraad, waar we hebben aangegeven dichterbij het perspectief van de leraar te willen komen. Uit de lerarenkamer bleek dat leraren vaak minder weten wat de rol van het swv kan zijn dan wij als swv hadden verwacht. Dat is een aandachtspunt voor het swv. Jetta verwacht dat wanneer we meer in de wijk organiseren we ook dichterbij de leraar komen.

Diete deelt dat ouderschapsdeskundige Janneke van Bockel, verspreid over de stad, acht ouderinterviews heeft gehouden. Uit de weergave van die interviews halen we veel inspiratie en de interviews bevestigen wat ons nog te doen staat.

Tjeerd hoort graag van de OPR wat hij mag terugkoppelen uit dit gesprek naar de ALV. De OPR is tevreden over de samenwerking met het swv en wordt goed geïnformeerd waardoor er ruimte en tijd is om kritisch op details te zijn. De OPR wordt goed meegenomen in de ontwikkeling van het nieuwe OSP en staat achter het nieuwe OSP. De OPR begrijpt de, soms ingewikkelde, keuzes, waar het swv voor staat. Janneke geeft graag een oproep mee aan de po-besturen die nog niet vertegenwoordigd zijn in de OPR of zij vanuit het personeel (en op termijn ook een ouder) een kandidaat weten voor de OPR. Diete neemt ook een oproep op in de externe nieuwsbrief.

Tjeerd wordt bedankt voor zijn tijd en bijdrage tijdens dit overleg en verlaat de vergadering.

4. Verslag OPR-vergadering 14 november 2023

Het verslag van 14 november 2023 wordt ongewijzigd vastgesteld.

UIT ALV d.d. 14 december 2024

5. Mededelingen

Directiebrief december 2023

Hanke begreep dat er een stijging van so leerlingen cluster 3 is en vraagt wat meer context. Jetta laat weten dat er een bestuurlijk overleg is van swv en schoolbesturen met s(b)o aanbod waar we op een aantal punten met elkaar wat lange lijnen willen schetsen over het s(b)o. Van daaruit wordt nu een opdracht geformuleerd aan een werkgroep om, op basis van hetgeen we hebben opgehaald de laatste jaren (denk aan het regioportret, het onderzoek ontwikkelcontinuüm, de OCW beleidsregel inclusieve leeromgeving, de data), vanuit een net wat andere invalshoek, namelijk: wat voor ondersteuningsvragen hebben de kinderen en op welke plekken wil je antwoord geven aan die behoefte, aan ons beeld toe te voegen. Omdat we van mening zijn dat we ook daar ten aanzien van inclusie meters kunnen maken. Daar komt ook de verbinding met de werkgroep regulier-speciaal. Jetta nuanceert het beeld dat er te weinig plekken in de breedte van het speciaal onderwijs zouden zijn: het aantal kinderen dat naar het sbo gaat is al jaren dalende, dat is een ambitie uit werkagenda regulier-speciaal die daarmee vooralsnog wordt behaald. Tegelijkertijd zien we dat kinderen die eerder in het so een plek hadden nu vaker richting richting het sbo gaan. Vorig jaar hebben we de mogelijkheid gecreëerd om vier extra groepen op so Lux aan te bieden. We zagen een groeiende vraag bij jonge kinderen, door arbeidsmarktschaarste zijn er in

maart 2023 twee groepen gestart, de derde is in september gestart en de vierde is onlangs gestart. Die groepen zijn ook meteen vol. Dit heeft te maken met de beweging vanuit de zorg en de dagbesteding. De OPR constateert dat dit een mooie beweging is. Jetta geeft aan dat we niet uitbreiden in lokalen of gebouwen, we gaan wel meer kijken naar inclusieve plekken waar kinderen met elkaar kunnen opgroeien. In cluster 4 zit geen groei (in Utrechtse kinderen) en is nog ruimte voor een klas, door arbeidsmarktschaarste is daar nog geen leraar voor gevonden.

6. Rapportages en verantwoording SWV Utrecht PO

- a. Tussenrapportage financiën januari t/m oktober 2023 & toelichting
- b. Toelichting managementrapportage t/m oktober 2023
- c. Tussenrapportage jaarplan januari t/m oktober 2023

Er zijn geen vragen over de tussenrapportages.

7. Financiën SWV Utrecht PO

Er zijn geen vragen over de financiële stukken.

8. Afspraken & sluiting

De vergadering wordt gesloten.

Vergaderdata OPR 2023– 2024

- ~~dinsdag 14 november~~ ~~10.30 – 12.00 uur~~
- ~~dinsdag 23 januari~~ ~~10.00 – 12.00 uur~~
- dinsdag 2 april 10.00 – 12.00 uur
- dinsdag 2 juli 10.00 – 12.00 uur (online)